

4.5. Člověk a společnost

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství a ke zdraví. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka mimo jiné k:

uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných rizikových i mimořádných událostech i pozorování otázek obrany státu

orientaci v problematice peněz a cen, k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

4. 5. 1. Dějepis

Vyučovací předmět Dějepis je zařazen ve všech ročnících 2. stupně ZŠ.

Výuka učiva dějepisu je na naší škole koncipována mírně odlišně ve třídách s rozšířenou výukou sportu (fotbal a aerobic) a v paralelních dvou třídách. Odlišnosti jsou v učivu 8. a

9. ročníku, kde došlo k rozdílným časovým dotacím mezi sportovními a nesportovními třídami. Časová dotace u nesportovních tříd je 6+2 (disponibilní) hodiny, u sportovních tříd je 6+1 (disponibilní) hodina. Výuka probíhá v běžných třídách.

Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě.

Ke specifickým možnostem výuky dějepisu na základní škole patří i formování takových postojů, jako je úcta ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa, k duchovním a materiálním výtvarům minulosti, snaha o ochranu historických a kulturních památek, smysl pro etnické, náboženské a kulturní odlišnosti jiných národů, jejich respektování, pochopení přínosu těchto národních specifíků pro současný multikulturní svět, pochopení potřeby života v míru jako prvořadé potřeby a jako jediné humánní možnosti řešení současných globálních problémů lidstva.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Ve vyučovacím předmětu Dějepis žáci využívají digitální technologie způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků při práci s historickými zdroji a prameny, s dějepisnými portály a dostupnými online dějepisnými kanály a pořady, což přispívá k porozumění a ke kritickému hodnocení historických jevů a problémů. Funkční využívání digitálních technologií ve výuce dějepisu poskytuje nové možnosti v rámci přípravy na výuku a při řízení vlastní výuky. Slouží k nastolení vhodné motivace žáků a následně k vlastnímu vyhledávání, sdílení, analýze a ke kritickému hodnocení historických zdrojů, pramenů a databází. Digitální technologie také pomáhají ve výuce dějepisu rozvíjet dovednosti žáků v oblasti vzájemné komunikace, zejména při vlastních interpretacích a prezentacích historických událostí, jevů a procesů. Tím se zvyšuje aktivizace žáků při práci s informacemi, což napomáhá všestrannější a rychlejší orientaci žáků v událostech moderních dějin a současného světa. Žáci se při práci s digitálními technologiemi učí respektovat autorství zdrojů a informací.

Kompetence učení

- chápat probírané učivo v souvislosti s mezipředmětovými vztahy

- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- využít praktických situací z běžného života
- seznámit se s obecně používanými termíny a symboly vzdělávacích oborů dějepis, informační a komunikační technologie, výchova k občanství a dávat je do vzájemných souvislostí
- vytvářet pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- v řešení problémů objevovat paralely s historií
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších aspektů
- hledat cesty k vyřešení úkolů
- řešit problémové situace za účasti všech zainteresovaných

Kompetence komunikativní

- souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění a historické události
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence personální

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- ocenit a zhodnotit práci spolužáků

Kompetence občanské

- přijmou základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- utvářet a rozvíjet vědomosti, dovednosti a postoje potřebné pro život v demokratické společnosti

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky
- činit rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- rozvíjet a chránit zdraví a být za ně odpovědný

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy;
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení;
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

6. ročník - dotace: 2, povinný

1) Úvod do vyučování dějepisu	
výstupy	učivo

uveďte příklady zdrojů informací o minulosti pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány orientuje se na časové ose a historické mapě řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Význam zkoumání dějin Historické prameny Získávání informací o dějinách Vnímání historického času, hlavní období historie
pokrytí průřezových témat	
Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: M (6. ročník): 1) Opakování aritmetiky z 5. ročníku OV RV (6. ročník): 5) Kultura OV RV (7. ročník): 5) Kultura F (7. ročník): 1) Měření času Z: M (6. ročník): 1) Opakování aritmetiky z 5. ročníku F (7. ročník): 1) Měření času	

2) Pravěk	
výstupy	učivo
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Vznik a vývoj lidského rodu Paleolit Neolit Eneolit Doba bronzová Doba železná Pravěk v českých zemích
pokrytí průřezových témat	

Mediální výchova   Vnímání autora mediálních sdělení   Osobnostní a sociální výchova   Komunikace
přesahy
Do: PŘ (7. ročník): 3) Rostlinné orgány, přehled krytosemenných rostlin   PŘ (9. ročník): 2) Nerosty   PŘ (9. ročník): 5) Fylogeneze   Z: PŘ (9. ročník): 5) Fylogeneze   PŘ (9. ročník): 2) Nerosty

3) Starověk	
výstupy	učivo
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Úvod
pokrytí průřezových témat	
přesahy	
Do: OV RV (7. ročník): 3) Stát a právo OV RV (8. ročník): 3) Stát a právo OV RV (9. ročník): 3) Stát a právo Z: ČJ (6. ročník): 7) Literární výchova ČJ (8. ročník): 6) Literární výchova	

4) Mezopotámie	
výstupy	učivo

seznámí se s podstatou společenského uspořádání	Přírodní podmínky zemědělství, obchod
seznámí se s projevy náboženských představ	
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Nejstarší období Mezopotámie Asýrie a Babylonie
porovná formy vlády a postavení společenských skupin	Kultura a vzdělanost
pokrytí průřezových témat	
Environmentální výchova	
Ekosystémy	
přesahy	
Do: F (7. ročník): 3) Síla a její měření PŘ (6. ročník): 2) Ekosystémy, vztahy mezi organismy PŘ (8. ročník): 2) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie (pouze třída C) PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda PŘ (9. ročník): 9) Krajina ČOZ (8. ročník): 4) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie Z: PŘ (6. ročník): 2) Ekosystémy, vztahy mezi organismy F (7. ročník): 3) Síla a její měření PŘ (8. ročník): 2) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie (pouze třída C) ČOZ (8. ročník): 4) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda PŘ (9. ročník): 9) Krajina	

5) Egypt	
výstupy	učivo
seznámí se s podstatou společenského uspořádání	Přírodní podmínky, zemědělství a řemeslo
seznámí se s projevy náboženských představ	
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Počátky starého Egypta Kultura a vzdělanost
porovná formy vlády a postavení společenských skupin	
pokrytí průřezových témat	
Environmentální výchova	

Ekosystémy
přesahy
Do: PŘ (6. ročník): 2) Ekosystémy, vztahy mezi organismy   PŘ (8. ročník): 2) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie (pouze třída C)   PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda   PŘ (9. ročník): 9) Krajina   ČOZ (8. ročník): 4) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie   Z: PŘ (6. ročník): 2) Ekosystémy, vztahy mezi organismy   Z (6. ročník): 4) Zeměpis světadílů a oceánů   PŘ (8. ročník): 2) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie (pouze třída C)   ČOZ (8. ročník): 4) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie   PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda   PŘ (9. ročník): 9) Krajina

6) Indie	
výstupy	učivo
seznámí se s podstatou společenského uspořádání	Přírodní podmínky a zemědělství
seznámí se s projevy náboženských představ	Státní útvary v Indii
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Kultura a vzdělanost
porovná formy vlády a postavení společenských skupin	
pokrytí průřezových témat	
Environmentální výchova	
Ekosystémy	
přesahy	
Do: PŘ (6. ročník): 2) Ekosystémy, vztahy mezi organismy PŘ (8. ročník): 2) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie (pouze třída C) PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda PŘ (9. ročník): 9) Krajina ČOZ (8. ročník): 4) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie	

Z:

PŘ (6. ročník): 2) Ekosystémy, vztahy mezi organismy

PŘ (8. ročník): 2) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie (pouze třída C)

ČOZ (8. ročník): 4) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie

PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda

PŘ (9. ročník): 9) Krajina

7) Čína

výstupy

učivo

seznámí se s podstatou společenského uspořádání

seznámí se s projevy náboženských představ

uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví

porovná formy vlády a postavení společenských skupin

Přírodní podmínky, zemědělství, řemeslo a obchod

Čínský stát

Kultura a vzdělanost

pokrytí průřezových témat

Environmentální výchova

Ekosystémy

přesahy

Do:

PŘ (6. ročník): 2) Ekosystémy, vztahy mezi organismy

PŘ (8. ročník): 2) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie (pouze třída C)

PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda

PŘ (9. ročník): 9) Krajina

ČOZ (8. ročník): 4) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie

Z:

PŘ (6. ročník): 2) Ekosystémy, vztahy mezi organismy

PŘ (8. ročník): 2) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie (pouze třída C)

ČOZ (8. ročník): 4) Rozšíření zvířat, domestikace, etologie

PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda

8) Řecko

výstupy

učivo

pochopí podstatu antické demokracie popíše sociální rozvrstvení v konkrétních státech vysvětlí příčiny řeckých expanzí demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury	Přírodní podmínky, zemědělství, obchod Minojská Kréta Život v Řecku Mykénské Řecko Homérské období Archaické období Klasické období Nadvláda Makedonie Kultura a vzdělanost ve starověkém Řecku
pokrytí průřezových témat	
Multikulturní výchova	
Lidské vztahy	
přesahy	
Do: F (7. ročník): 7) Hydrostatika PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda PŘ (9. ročník): 9) Krajina Z: ČJ (6. ročník): 6) Komunikační a slohová výchova ČJ (8. ročník): 6) Literární výchova PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda PŘ (9. ročník): 9) Krajina	

9) Řím	
výstupy	učivo
učí se chápat formy státní moci uvědomí si význam zrodu křesťanství pro vznik raně feudálních států získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin	Přírodní podmínky, osídlení, zemědělství a obchod Etruskové Počátky Říma Život v Římě

popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše učí se porovnat barbarské civilizace se světem antiky uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	Doba královská Raná římská republika Ovládnutí západního Středomoří Krise a zánik republiky Řím za principátu Pozdní říše římská Kultura, umění a věda v antickém Římě

pokrytí průřezových témat   Výchova demokratického občana   Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování   Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech   Jsme Evropané
přesahy   Do: PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda   PŘ (9. ročník): 9) Krajina   Z: ČJ (8. ročník): 6) Literární výchova   PŘ (9. ročník): 9) Krajina   PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda

7. ročník - dotace: 2, povinný

1) Raný středověk	
výstupy	učivo
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států zapamatuje si významné raně středověké státy objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Zrod nové Evropy Francká říše Byzantská říše Křesťanství Arabové, jejich výboje. Islám

popíše základní rysy světových náboženství	Slované, státy východních a jižních Slovanů
uvede příklady románské kultury	Počátky dějin českých zemí. Keltové
	Vznik Svaté říše římské
	Velká Morava
	Počátky českého státu
	Křesťanství v Čechách
	Život v přemyslovských Čechách
	První přemyslovští králové
	Románský sloh v Čechách

pokrytí průřezových témat
Multikulturní výchova
Kulturní diference
Etnický původ
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Evropa a svět nás zajímají
Jsme Evropané
přesahy
Do:
OV RV (7. ročník): 5) Kultura
Z:
ČJ (6. ročník): 1) Úvod o českém jazyce
Z (6. ročník): 1) Planeta Země
ČJ (7. ročník): 1) Skladba

2) Vrcholný a pozdní středověk	
výstupy	učivo
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti	Proměna středověké krajiny
uvede příklady gotické kultury	

na příkladech doloží vliv kolonizace na změnu sociální struktury popíše středověké způsoby hospodaření vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí porozumí příčinám, průběhu a důsledkům české reformace	
pokrytí průřezových témat	
přesahy	
Do: PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda Z: OV RV (7. ročník): 5) Kultura ČJ (8. ročník): 6) Literární výchova ČJ (9. ročník): 2) Vývoj českého jazyka PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda	

3) Raný novověk	
výstupy	učivo
popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Hospodářské a společenské změny v 15. a 16. století
vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka	Objevné cesty, Amerika
objasní nové myšlenky žádající reformu církve na tyto požadavky	Italská renezanace a humanismus
porovná cíle reformace a protireformace	Reformace
popíše na příkladech evropských dějin absolutismus	Španělsko, boj Nizozemí za svobodu
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Počátky absolutismu v Anglii a ve Francii
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Svatá říše římská a německá reformace
	Počátky absolutismu v Rusku, Polsko
	České země po nástupu Habsburků
	Počátky protihabsburského odboje

na příkladech demonstruje důsledky války pro obyvatelstvo českých zemí	Náboženské poměry v českém státě České království za Rudolfa II. Česká předbělohorská kultura České stavovské povstání Třicetiletá válka Občanská válka v Anglii Francie v době Ludvíka XIV. Barokní kultura Vývoj v Rusku Vývoj Pruska Vývoj Habsburské monarchie a české země po třicetileté válce Hospodářské postavení českých zemí po třicetileté válce. Zlín Barokní kultura v českých zemích
pokrytí průřezových témat	
Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení	
přesahy	
Do: OV RV (7. ročník): 3) Stát a právo OV RV (8. ročník): 3) Stát a právo OV RV (9. ročník): 3) Stát a právo F (9. ročník): 7) Základy astronomie a astrofyziky PŘ (6. ročník): 6) Prvoci a bezobratlí živočichové PŘ (7. ročník): 3) Rostlinné orgány, přehled krytosemenných rostlin ČOZ (8. ročník): 2) Jednoděložné rostliny Z: PŘ (6. ročník): 6) Prvoci a bezobratlí živočichové OV RV (7. ročník): 2) Stát a hospodářství ČJ (7. ročník): 7) Literární výchova ČJ (8. ročník): 6) Literární výchova ČOZ (8. ročník): 2) Jednoděložné rostliny ČJ (9. ročník): 2) Vývoj českého jazyka	

HV (9. ročník): 4) Poslechové činnosti
F (9. ročník): 7) Základy astronomie a astrofyziky

8. ročník - dotace: 1+1, povinný (pouze A, B), dotace:1, povinný (pouze C)

1) Osvícenecký absolutismus

výstupy

vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti

posoudí vliv osvíceneckých myšlenek na společenské změny

učivo

Duchovní pozadí osvícenecké doby

Velká Británie, počátek britského impéria, vznik USA

Svatá říše římská národa německého

Mocenský vzestup Pruska

Vnitřní proměny habsburské monarchie: reforma M. Terezie a Josefa II.

České země ve 2. pol. 18. stol.

Rusko za Kateřiny II., dělení Polska

pokrytí průřezových témat

Multikulturní výchova

Kulturní difference

Etnický původ

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané

přesahy

Do:

OV RV (7. ročník): 3) Stát a právo

OV RV (8. ročník): 3) Stát a právo

OV RV (9. ročník): 3) Stát a právo

F (8. ročník): 1) Práce, výkon, energie

Z:

ČJ (8. ročník): 6) Literární výchova

F (8. ročník): 1) Práce, výkon, energie

ČJ (9. ročník): 2) Vývoj českého jazyka

HV (9. ročník): 4) Poslechové činnosti

2) Velká francouzská revoluce - vzestup a pád Napoleona I.

výstupy	učivo
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek vysvětlí příčiny vzniku francouzské revoluce a její důsledky pro Francii popíše průběh francouzské revoluce	Konec absolutismu ve Francii Konstituční monarchie ve Francii Republika a jakobínská hrůzovláda Direktorium a konzulát Císařství Napoleona I.
pokrytí průřezových témat	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět	
přesahy	
Do: OV RV (8. ročník): 3) Stát a právo Z: OV RV (8. ročník): 3) Stát a právo	

3) Ponapoleonská Evropa

výstupy	učivo
objasní význam vídeňského mírového kongresu pro politické uspořádání Evropy po napoleonských válkách popíše nově vzniklá průmyslová odvětví zapamatuje si významné představitele českého emancipačního hnutí	Vídeňský kongres a období restaurace Průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti Červencová revoluce a vznik Belgie Neklid ve východní a jihovýchodní Evropě Habsburská monarchie a české země v době meternichovského absolutismu
pokrytí průřezových témat	
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	

Do:

F (8. ročník): 4) Spalovací motory

PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda

ČOZ (8. ročník): 8) Člověk a zdraví

Z:

PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda

4) Revoluce 1848/ 49

výstupy	učivo
uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	Revoluce ve Francii
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Pokus o sjednocení Německa a Itálie Habsburská monarchie a české země roku 1848: revoluční jaro 1848 Habsburská monarchie a české země roku 1848: porážka revoluce
pokrytí průřezových témat	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
Jsme Evropané	
přesahy	

5) Porevoluční Evropa

výstupy	učivo
demonstruje na vybraných příkladech základní politické proudy	Viktoriánská Anglie a Francie, císař Napoleon III.
porovná cíle anglického konzervatismu a liberalismu	Sjednocení Itálie a Německa
vysvětlí důsledky sjednocení Itálie a Německa	Habsburská monarchie ve 2. pol. 19. stol. České země ve 2. pol. 19. stol.
pokrytí průřezových témat	
Multikulturní výchova	

Kulturní difference
Environmentální výchova
Ekosystémy
přesahy
Do: PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda Z: PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda

6) Imperiální doba	
výstupy	učivo
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa	Imperialismus a kolonialismus
vymezí významu kolonií	Vzestup USA
popíše rozdělení kolonií na konci 19. stol.	Rusko za posledních Romanovců
pokrytí průřezových témat	
Multikulturní výchova	
Lidské vztahy	
Etnický původ	
přesahy	

7) Kapitalistická společnost a kultura před 1. světovou válkou	
výstupy	učivo
porozumí vlivu nových vynálezů na rozvoj evropské kultury a společnosti	Kapitalistická společnost
	Měšťanská kultura a civilizace
	České země před 1. světovou válkou

pokrytí průřezových témat
Multikulturní výchova Lidské vztahy Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí
přesahy
Do: OV RV (7. ročník): 3) Stát a právo OV RV (8. ročník): 3) Stát a právo ČOZ (8. ročník): 8) Člověk a zdraví Z: ČJ (8. ročník): 6) Literární výchova ČJ (9. ročník): 2) Vývoj českého jazyka HV (9. ročník): 4) Poslechové činnosti

8) 1. světová válka	
výstupy	učivo
charakterizuje soupeření mezi velmocemi charakterizuje příčiny nastolení totalitního systému popíše příčiny a průběh 1. světové války demonstruje na příkladech zneužití techniky v 1. světové válce	Dohoda proti Dvojspolku Průběh 1. světové války Ruské revoluce a vítězství Dohody Češi za 1. světové války
pokrytí průřezových témat	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímají Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do:	

Ch (9. ročník): 9) Havárie s únikem nebezpečných látek
PŘ (6. ročník): 4) Viry, bakterie, houby, lišejníky, nižší rostliny

Z:

PŘ (6. ročník): 4) Viry, bakterie, houby, lišejníky, nižší rostliny

9. ročník - dotace: 1+1, povinný

1) Mezi dvěma válkami

výstupy

učivo

rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy
zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech, jeho vnitřní sociální, politické a hospodářské prostředí
zvládá podle svých možností analyzovat průběh hospodářských krizí
uvede do souvislostí růst moci totalitních režimů a vznik lokálních válečných konfliktů ve 30. letech 20. století
porozumí vývoji československo- německých vztahů
zhodnotí kulturní prostředí v ČSR do roku 1945

Poválečné uspořádání světa
Vznik ČSR
Charakteristické rysy československé demokracie
Poválečná krize, komunismus, fašismus
Poválečná obnova 20. léta 20. století
Léta prosperity v ČSR, Baťa - Zlín
Léta krize v ČSR
Světová hospodářská krize
Nástup nacismu v Německu
Ohrožení demokracie totalitou, SSS
Nebezpečí válečného konfliktu, rozpad versailleského systému
Obrana demokracie a republiky
Kultura a věda v první republice, stavitelé a stavby Zlína

pokrytí průřezových témat

Výchova demokratického občana

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Multikulturní výchova

Etnický původ

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí
přesahy
Do: OV RV (6. ročník): 1) Člověk ve společnosti OV RV (9. ročník): 2) Stát a hospodářství   Z: Z (8. ročník): 1) Postavení ČR ve světě - úvod Z (8. ročník): 5) Oblasti ČR ČJ (9. ročník): 11) Literární výchova ČJ (9. ročník): 2) Vývoj českého jazyka HV (9. ročník): 4) Poslechové činnosti

2) 2. světová válka	
výstupy	učivo
popíše příčiny a průběh 2. světové války vyloží na příkladech antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv zhodnotí vztah Čechů k protektorátu a Třetí říši v období 2. světové války demonstruje na příkladech zneužití techniky ve 2. světové válce zapamatuje si významné historické mezníky vývoje ČSR v letech 1918-1945	Vypuknutí 2. světové války Západní tažení, bitva o Anglii Napadení SSSR Obrat ve vývoji 2. světové války Od Mnichova k okupaci Nebezpečí totality ve druhé republice, 14. a 15. březen 1939 Co byl protektorát Život v protektorátu Národ se bránil Formy odboje, Heydrichiáda Zahraniční odboj Čs. vojáci na frontách 2. světové války Cesta ke svobodě Závěrečné etapy 2. světové války Charakteristické rysy 2. světové války
pokrytí průřezových témat	

Multikulturní výchova   Lidské vztahy   Etnický původ   Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech   Evropa a svět nás zajímají   Environmentální výchova   Lidské aktivity a problémy životního prostředí
přesahy
Do: F (9. ročník): 6) Základy jaderné fyziky   Z: F (9. ročník): 6) Základy jaderné fyziky

3) Evropa a svět po r. 1945	
výstupy	učivo
popíše důsledky 2. světové války charakterizuje příčiny a důsledky začlenění ČSR do sovětského bloku vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa porozumí pojmu studená válka	Důsledky 2. světové války Mír po válce Řešení německé otázky Poválečné ČSR do květnových voleb 1946 Život po válce Osud národnostních menšin v ČSR Evropa na rozcestí Prohra čs. demokracie Kulturní a duchovní vývoj v ČSR r.1945-1948
pokrytí průřezových témat	
Multikulturní výchova Princip sociálního smíru a solidarity Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímají	

přesahy
Z: ČJ (9. ročník): 11) Literární výchova ČJ (9. ročník): 2) Vývoj českého jazyka HV (9. ročník): 4) Poslechové činnosti Z (9. ročník): 2) Politická mapa dnešního světa

4) Rozdělené světy	
výstupy	učivo
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce srovná ekonomický vývoj a politický systém vybraných států východního a západního bloku v období studené války posoudí postavení rozvojových zemí porozumí příčinám, které vedly v roce 1989 k revolucím v zemích východního bloku	Upevnění sovětského bloku Komunistické ČSR Protikomunistický odboj, poučnorový exil a lidé doma Změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let Pád mýtu o socialismu v ČSR Léta uvolnění Pokus o nápravu systému v ČSR v r.1968 Normalizace v ČSR Mezinárodní vývoj od 60. let Konec nesvobody Češi a Slováci na cestě k sametové revoluci
pokrytí průřezových témat	
Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímají Environmentální výchova Základní podmínky života	

přesahy
Z: HV (8. ročník): 4) Poslechové činnosti ČJ (9. ročník): 11) Literární výchova

5) Problémy současnosti	
výstupy	učivo
prokáže podle svých schopností základní orientaci v problémech současného světa objasní příčiny vzniku terorismu zhodnotí vliv globalizace na život ve světě porozumí významu začlenění České republiky do integračního procesu a důležitosti zachování národních tradic v evropském kontextu volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo tvoří a využívá myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby ze všech dějinných etap	Terorismus, globalizace, integrace - zachování národních tradic ČR v Evropském kontextu Územní vývoj čs. státu - hranice rozdělení ČSFR, vstup ČR do EU
pokrytí průřezových témat	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímají Jsme Evropané	
přesahy	
Do: OV RV (7. ročník): 4) Mezinárodní vztahy a globální svět PŘ (6. ročník): 1) Země - živá planeta PŘ (9. ročník): 6) Člověk a neživá příroda	

Z:

PŘ (6. ročník): 1) Země - živá planeta

AJ (9. ročník): 1) Gramatika